

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolje frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, "Gledališka stolba".

Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zborna.

Z Dunaja 8. februvarja.

Razprave o izjemnih naredbah v odseku še neso končane. Liberalci se zlasti nad tem spodikajo, da naredbe neso omejene na socijalne demokrate, ampak so splošne, se tedaj obračajo sploh proti vsem društvom. In da policija naredbe res v tacem smislu smatra, kaže njeno postopanje proti tacim društvom, kateri gotovo z socijalnimi demokrati in anarhističnimi nakanami ničesar nemaje opraviti, na primer študentovskim društvom, katerim se je ukazalo, da morajo vsak govor policiji predložiti. Slavnostnemu odboru za Turgenjevjevo slavnost pak je policija prepovedala vsaki govor, ter le dovolila petje.

Drugi ne manj imenitni ugovor imajo liberalci, da v naredbah nikjer ni rečeno, za koliko časa so veljavne. Levica bode tedaj iz teh dveh razlogov — in našla jih bo gotovo še več — glasovala proti naredbam. Dr. Gregr in Mladočhi tudi nečejo priznati neobhodne potrebe vladine naredbe in bodo proti njej govorili in glasovali.

Večina bo tedaj odvisna od Coronini-jevega kluba. Ako bode beli klub za naredbe, potem ima vlasti vendar še večino. Ako ne, jej ne ostane drugi pot, kakor razpust državnega zborna.

Odsek bode jutri nadaljeval razpravo, in če pride do sklepa, izvoli poročevalca. Tačas se bode tudi izvedelo, kaj nameravajo liberalci in kakšne posebne nasvete misijo staviti. V zboru pa bode debata morda še le koncem tedna se začela. Tedaj bo spet družib štirinajst dnij zborovanja minolo z neplodnimi govorji. In če se naredbe od večine državnega zborna potidé, in če bo to njegovo poslednje političko delovanje pred razpustom, bati se je pač poslancem hude kritike, češ, da volilcem, nesodomu prinesli nič drugega, ko nekaj viših davkov in izjemne naredbe.

G. Božidar Raič je v denašnji seji storil objubo, seveda v slovenskem jeziku.

Tudi dalmatinski poslanci želé, da bi o izjemnih naredbah ne poročal kak južni Slovan. A po poslovnom redu se poslanec, ako je v katerem odseku, ne more brez važnih razlogov odtegniti po-

ročanju, ako ga voli odsek. Če bo tedaj dr. Tonkli izvoljen referentom, kar se skoraj gotovo zgodi, se ne bo z lehka otresel te ne ravno prijetne naloge.

Gospod profesor Šuklje — oponent.

Konečno si laskamo izraževati stališče odlične večine Ljubljanskega mestnega zborna, ako trdim, da je njega sklep utemeljen in opravičen v ustavnega zakona členu XIX-tem, tudi če se z njim za slovenščino na realki zahteva obligatnost v stvarnem pomenu te besede. Ne le, da se obligatnost slovenskemu jeziku načeloma pripozna, temuč pravico imamo kot narod tudi terjati in paziti, da se načelo to tudi istinito izvršuje, zlasti, da njega narodnosti na kvaro samovoljnost ne preobrača v prazen videz. In za to prepričanje in zahtevo pa imamo jako dobro oporo v členu XIX-tem, samo prav ga nam je treba tolmačiti znati, — najprvo pa hotéti!

Tolmačenje, kakeršno smo mi v 19. listu izpregovorili, kakeršno je pravniško pero napisalo v 5. številki "Slovana", ne dela ustavnemu zakonu čisto nobene sile, in zavest imamo, da nam pritrdi vsakdar količaj v tacih stvareh izveden mož, če tudi pri tem ne misli na korist in čast svojega naroda. Gospod profesor Šuklje sam vzklikne: "Naša naloga naj bode, da uživotvorimo alinejo 1. člena XIX!" Dobro! Kako more slovenski narod, ki hoče in sme svojo narodnost in jezik braniti in gojiti, kako more on kot državno-pravno pripoznana celota trpeti, da se mu potujejo nežni otroci, samega sebe nezavedajoči se mladeniči, ki so se rodili na pamтивno slovenskih tleh in so vzrastli v eminentno slovenskej deželi, kakor je to naša dežela? Ali ni že moralno prisiljen in poklican, obustaviti nenačrno potetje samovoljnosti starišev ali pedagogov, ki učencu, odtegnivši mu pouk slovenščine, tako vzamejo narodnost slovensko, h katerej je po svojem rojstvu pripadal in katero bi baš zbog tega v poznejših letih rad in vesel na srce pritiskal in negoval jo do smrti? Sploh pa, ker mora vsaka količaj vredna pravica že sama v sebi imeti sredstvo, da se obistinjuje in brani, za tega delj je postavljajalec v

1. odstavku člena XIX-tega s pravico vred "implicite" daltudi oblast, da sme narod v obrambo in obrambo svoje narodnosti in svojega jezika pri svoje učenje se mladini razpolagati s silo in zahtevo. Kdaj pa bi alineja 3. XIX-tega člena imela prevladovati nad narodovo voljo, to bi se dalo določiti v vsakem posamičnem slučaju, vsekakor pa je na mestu določba, ki v narodnem interesu kliče: pozor! Tako se sme tolmačiti, tako se tudi mora! Kajti po gospoda profesorja Šukljeja samoučnej interpretaciji bi se smel vsakega trdoslovenskega kmeta sin oprostiti slovenskega nauka, in vsled tega si po pravilih logike lahko mislimo konečno posledico, da bi tako slovenskej narodnosti, slovenskemu jeziku bila tla popolnem izpodbita, kakor se je dosedaj bilo le vzbujanje narodnej zavesti zahvaliti, da po srednjih šolah slovenščina ni trpela še več preziranja baš zavoljo nevarne alineje 3. v členu XIX-tem! Kaj pa k vsemu temu pravi odstavek prvi tega ustavnega zakona, to je nam bridko jasno, ne pa gospodu prof. Šukljeju, kateri bi pač lahko vedel, da je postavo tolmačiti po duhu, po logiki, ki že ve sprijazniti na videz protivo si hodeče določbe. Ako je torej gospoda nasprotnika slovenske narodnosti mar in skrb, mora je za prave in popačene Slovence pripoznati tudi sredstvo obligatne slovenščine po srednjih šolah. S slovenskimi paralelkami na Ljubljanski realki, za katere gospod profesor vztraje, bi se nikdar tisto ne doseglo, kar se namerava z obligatno slovenščino: oni Lažinemci, ki se bi dverne obveznemu pouku slovenščine znali odtegniti, bi to storili tem lažje v lice splošnemu slovenskemu poučevanju, in kakor do sedaj, če ne številniše, bi tudi odposlej vedeli se sklicavati na interpretacijo svojega pokrovitelja! In kar bi pri tem bilo najhujše, je to, da bi mi izrečno v našej deželi podprli lažinemštvo, poleg tega pa odstopili od terjatve, da se ima slovenščino v primeri z njenom dejanskim veljavo v tej slovenskej deželi smatrati vsaj za jednakorodno z nemščino, vsaj za načelno obligatno na realki v glavnem mestu!

Tacega tolmačenja, tacega preudarjanja pričakuje slovenska politika od svojega zastopnika. Mi

LISTEK.

Cetrto berilo za ljudske in nadaljevalne šole.

Tako se imenuje lica knjiga, kakeršne do sedaj ljudski učitelji in naša učna se mladina navadno neso dobivali v roke. Sestavil jo je znani pedagog g. Peter Končnik, vodja celjskej gimnaziji, ki v novejšem času naše ljudske šole prav marljivo zalaga z dobrimi berili. To knjigo izdala je c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaji; obsega 328 stranij, velja 60 kr. in ima tako-le razdeljeno tvarino: I. Povesti, popisi, pesni in pregovori. II. Iz zemljepisja. III. Črtice iz prirodoslovja. IV. Prirodopisje s posebnim ozirom na kmetovalstvo. V. Človek in človeško društvo. VI. Iz zgodovine. Cela knjiga ima po vsem izbornu zbrano gradivo od naših najboljših pesnikov in pisateljev, kakor so: Cegnar, Erjavec, Gregorčič, Jenko, Jurčič, Levstik, Ravnkar, Slomšek, Stritar itd. Vendar, to se mi zdi pomanjkljivo, da nahajamo od Slomškovih raznih spisov jedino basen "Hojka in kostanj". To pa omenim le za tega delj, ker je ravno Slomšek naš prvi in največji pedagog, ki torej

gotovo zasluži, da se mu v jednakih knjigah odmeri važnejši prostor. — Izbrani spisi iz "Vrtač" in "Zvona" so prav primerni. Knjiga bode torej posebno dobro služila v prvej vrsti višim razredom ljudske šole, pa tudi drugim jednakim šolam (nadaljevalnim in meščanskim). S tem berilom odpravljena je potreba posebnih knjig za "realije" (zemljepis, zgodovina, prirodopis) ter ustreženo občni želji pedagogov, ki spoznajajo berilo kot središče vsega pouka v ljudskej šoli.

Knjiga bode tudi učiteljem dobro služila v lastno nadaljevalno izobraženje, kajti za marsikatero težje razumljivo berilo treba se jim bo skrbno pravljati za pouk. Oglejmo si pa vsebino knjige nekoliko natančneje.

I. oddelek je prav primerno urejen.

V. II. oddelku iz zemljepisja čitamo kako dobre zemljepisno-zgodovinske opise posamičnih avstrijskih mest, mej njimi: Celovca, Gradca, Ljubljane, Trsta, Dunaja, zlasti Ljubljana je jako zanimljivo in temeljito opisana. Ni mi treba dokazovati, da taki opisi neizmerno pospešujejo pouk v zemljepisju.

III. oddelek se nam vendar nekaj pomanjkljiv zdi. Kajti popisi tako malo znanih kemičnih "elementov" kakor so: Klor, Kalijum, Natrijum,

Kalcijum, Aluminijum, po našdi mnenji ne spadajo v ljudsko šolo, posebno, ker ni mogoče kaj tega razkazovati s poskusi. Mislimo, da bi bilo mnogo bolje, če bi se bil gosp. pisatelj postavil na bolj praktično stališče, ter nam mesto omenjenih "elementov" opisaval izdelovanje stekla, porcelana, smodnika, plina; nadalje opisal apnenico, razložil, kako se pivo kuha, jesih dela, kako vino vre itd. To bi učencem gotovo več koristilo.

IV. oddelek moramo pa posebno pojavno omeniti, ker s prirodopisom je združeno kmetijstvo. Srečna misel, ki bode posebno šolam na kmetih mnogo koristila. Neovrgljiva resnica pač vedno ostane, da so za poljedelca najkoristnejši nauki branje, pisanje, računstvo in umno kmetijstvo, torej naj se vsakateri tudi zadnjega predmeta že nekoliko v ljudskej šoli uči in tu pravo podlago za poznejše praktično življenje pridobi. Tudi domača lekarna je tukaj popolnem na mestu.

V. oddelku se razlagajo državne razmere.

Tudi VI. oddelek je prav previdno sestavljen.

Jako poučljivi sestavki so: "Naraščanje avstrijsko-ugerske države". "Imenitnost domače zgodovine"; potem životopisi: "Slomšeka, Janežiča, Zrinjskega, Lavdonca, Tegetthoffa". Vzlasti taki životopisi

nečemo gospoda profesorja Šukljeja klicati na odgovor, zakaj je on (namreč gospod profesor Šuklje) v Ljubljanskem mestnem zboru nasvetoval da se nemški jezik na Ljubljanskih normalkah od tretjega razreda naprej obligato za vse slovenske učence poučuje, da si je tudi tedaj vedel in znal za alinejo 3. člena XIX-tega, katera prepoveduje siliti koga k učenju drugačnega jezika. Nego le vprašamo ga, kako je on v stanu dokazati formalno vjemanje svojega nasveta z omenjeno zakonito določbo? Pa ne, da bi se zavrnilo nas z zanimivim frivilnim argumentom: „Ja, Bauer — das ist ganz etwas anderes!“ Ali tudi tu bi ostalo nerešeno vprašanje: kje ima gospod profesor svojo logiko, kje svojo doslednost? Mi tudi gospoda nasprotnika nečemo opozarjati, naj prošnjo mestnega zborna Ljubljanskega navzdic od njega uvaževanemu 3. odstavku člena XIX-tega c. kr. deželnemu šolskemu svetu toplo priporoči, češ da se je 3. odstavek pri istej visokoj oblasti že čestokrat negiral in prezrl, to pa zlasti takrat, ko je nemščino kot obligaten učen predmet za vse učence postavila na vseh tri- in večrazrednih, da, celo na nekaterih dvorazrednih ljudskih šolah na Kranjskem. Tudi ne kažemo še na druge istine, — le opozoriti nam je še g. profesorja, da smo in ostanemo tako „logično nesmiseln“, da budem delali na propast člena XIX-tega, ako se bode z njim sila in sramota delalo slovenskej našej narodnosti, ali poprej pa še na propast tistih, ki v nesvesti svojega poklica ta „palladium“ zlorabijo in da svojemu narodu z njim celo nadje tero, katere iz njega izvirajo! Proti interpretantom la Šuklje se budem borili.

Pokazali smo, da je gospod profesor Šuklje imel najmanj razloga, protiviti se obravnovanemu nasvetu; naj bi ga bil smatral tako ali tako: že princip je bil vreden, da nareden zastopnik zavoljo njega zataji opozicijski instinkt in se zanj izreče.

Ali kje bi našli toliko treznega mišljenja pri fanatčnih fiseurjih nemškega javnega mnenja! Še ni stavljen Clam-Martiničev predlog v českem deželnem zboru, in — že ga obsoja slaboglasni koncert liberalno-nemških novin kot drzen atentant na nemško narodnost in na ustavo. Iсти nemški krogi, kateri so tedaj, ko so imeli državno krmilo v svojej oblasti, z nogami gazili §. 19. državnih temeljnih zakonov, sklicujejo se tedaj proti Clam-Martiničevemu predlogu na isti paragraf. Krčevito se prijema izraza „obligatorisch“, ter glasno upijejo, da nasprotuje predlog jasnej dočobi temeljnega zakona, katera prepoveduje pri pouku drugačnega jezika vsako nasilstvo, „die Anwendung eines Zwanges.“ Pač je težko, ohraniti si hladno kri nasproti takemu farizejstvu! Še so nam v živem spominu oni sramotni prizori, ko se je moral Slovenec na svojej lastnej zemlji v realkah izkazovati s posebnim dovoljenjem staršev, ako je hotel učiti se materinščine, mej tem, ko sta bila tuja jezika, italijanščina in francoščina, zanj ipso facto obligatna. Takrat ni bilo slišati nobenega teh liberalnih Tartuffov, da bi obsojal barbarstvo, baš nasprotno: veselo so ploskali, ko se je to kruto postopanje od merodajne strani zagovarjalo po deželnih zborih! Sedaj pa kličemo na pomoč isti glasoviti §. 19. okoli katerega se suše žalostna zgodovina našega trpljenja. Invader je povsem jasno, da ta predlog ne upuje nikakega nasilstva za kogar si bodi. Besedica „meritorisch“ nikakor ni odločilna, kajti znano je, da na naših srednjih šolah postane vsak prosti predmet (pri nas na pr. italijanščina ali francoščina) obligatoričen za vsakega, kateri se pričetkom šolskega leta vanj da upisati. Sicer pa se noben učenec ne sili k učenju drugačnega jezika, kajti vsak mora biti oproščen, kakor hitronjegovistarišto željo izjavilo. To tudi ni odvisno od samovolnosti ravnatelja ali profesorjev, temveč predlog sam poudarja ter varuje te pravice, in tedaj nikakor ne nasprotuje narodnemu pravu in temeljnemu zakonom.

Drugo pitanje pa je, zakaj se mi Slovani zanimamo za Clam-Martiničev predlog, dasi je stavljen, kakor smo dokazali, v nemškem interesu. Odkrito rečemo, da tega ne storimo iz slovanskega, temveč iz svojega avstrijskega stališča. Avstrijska monarhija nema ljetiščega protivnika, nego je domači razpor, prepir mej lastnimi narodi. Brezno pa, katero dandasne še zeva mej avstrijskimi narodi, je zaradi tega tako globoko, ker naši Nemci v svojej obolej ošabnosti zanemarjajo, seznaniti se z jezikom svojih sosedov, osvedočiti se o njih kulturnem napredku. Nemci nas sovražijo, kerna premalo pozna — in baš iz tega uzroka smo uverjeni, da bode naše protivje izgubljalo veliko svoje ostrosti, kakor hitro se bode Nemcem v mešanih deželah ponujala prilika, od mladih nog sem seznanjati se z narečjem svojih sodelelanov. Da je to vprašanje v istini eminentno avstrijsko, zato imamo klasično pričo, presvetlega vladarja samega. Ko je Nj. Veličanstvo presvetli cesar v Ljubljanski gimnaziji izvedel, da se ogromna večina nemških učencev vendar le uči slovenski, odobril je to glasno ter je s posebno krepkim naglasom večkrat ponavljal: Das ist sehr gut so ist es recht.“ Sklicevaje se na to cesarsko izjavo, o katerej iznajdijivi nasprotu listi molče, in oziraje se na dobrdejne nasledke, katera bode imel Clam-Martiničev predlog za avstrijsko državno idejo, **nadejamo se tedaj**, da bode kljubu naporu nemških intransigentov kinalu zadobil postavno veljavnost, **ter se posnemal tudi po naših slovenskih deželah!**

Tako nas je gospod profesor Šuklje pred šestimi meseci navduševal in vabil. Prišli smo — in kaj? Difficilium est, satyram non scribere! — Gospod profesor Šuklje nam tega ne zameri, nekaj pojasnila je tudi on svojemu narodu dolžan. Mi cemo visoki njegov talent, a on ni prvi, ki je samemu sebi kot žrtva zapadel in ki ga je najbrž politična sirena zapeljala s prejšnjega, pravega pota. Ali poslušati nam je vsem le tajne kabinete našega srca in slovenske domovine proseči glas!

Vaški.

Martiničev predlog, kateri bi v prvej vrsti koristil baš sinom nemškega naroda!

Politični razgled. 66

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. februarja.

Odsek, ki se posvetuje o **Izjemnih naredbah** imet je predvčeraj zvečer sejo. Od strani vlade bila sta navzočna ministerski predsednik grof Taaffe in baron Pražak. Danes bode imel baje ta odsek zadnjo sejo. Kakor poroča „Prager Abendblatt“, se snide gospodska zbornica takoj, ko konča zbornica poslanec svoja posvetovanja o izjemnih naredbah, da se tudi o njih posvetuje.

Kazenski odsek je predvčeraj končal posvetovanja o predlogi, ki se tiče odškodovanja nedolžno obsojenih in je spremenil nekatere točke vladne predloge, zlasti je sklenil predlagati, da bode postava tudi za nazaj veljala, kar je izključila vladna predloga.

Hrvatski ban grof Khuen-Hedvary je včeraj prišel na Dunaj, da bode cesarju poročal o hrvatskih zadevah in dobil najvišje potrjenje za nekatere potrebne naredbe.

Znani **hercegovinski** ustaški vodja Ahmed Kovačić je v Travniškem okraju v Bosni vjet, in pride pred vojaško sodiščem.

Vnajme države.

Po privatnih poročilih pa izid **srbskih** volitev klubu vladnemu pritisku ni tako ugoden za vlado, kakor je oficijelno poročilo naznalo. Izvoljenih je bilo 30 naprednjakov, 17 radikalcev, 6 liberalcev in 42 poslanec nedoločene politične barve. Za 39 volitev se še ne ve, kako so izpale. V Nišu se radi neredov volitev ni mogla izvršiti. V Šabacu bo morala biti ožja volitev mej naprednjakom in radikalem. Da je v Belem gradu zmagała vlada se pa ni čuditi, ker je tu najlože vplivala na volilce. Iz tega se razvidi, da bi vlada v skupščini še večne ne imela, ko bi sama ne imenovala 44 poslancev.

V Sofiji izkajajoč list „La Bulgarie“ prinaša vest, da se bode **bolgarska** agentura v Petrogradu opustila in da se bode tamošnji agent Čokojev odpoklical. Ker se je pa bolgarski minister v nianjih zadev Balabanov v budgetni debati pri poslednjem zasedanju narodnega sobranja jako odločno potegnil, da je potrebno, da se ta agentura ohrani, iz tega se da sklepati, da ta naredba ni izšla iz iniciativne bolgarske vlade. Govori se, da Rusija zato ni hotela več dopuščati te agenture, ker bi kdo iz tega mogel sklepati, da ona dela za popolno samostojnost Bolgarije, drugi pa zopet sodijo, da je Rusija le hotela utrditi s tem veljavo svojega zastopnika v Sofiji, da je izključila vsako drugo zvezo.

Konservativci nameravajo v spodnjem in zgornjem bornici **angleškega** parlamenta predlagati nezaupnico vladi zaradi nje egiptovske politike. Vlada je pa tudi popustila svojo dosedanje ravndušnost in od vseh strani pošilja podpore v Suakin, kjer je jako nevarno vrenje. Tako odpluje oklopničica „Carysfort“ iz Aleksandrije, da se pripravi Hewettovemu brodovju pri Suakinu, iz Malte odidejo takoj vse vojne ladje in pomorski vojaki, kateri se morejo odposlati, danes odide iz Portmoutha ladja „Poonah“ z oddelkom pomorske infanterije v Plymouth, kjer vzame drugi oddelek 540 mož, ter potem odpluje naravnost v Suakin. „Times“ pravijo, če se hoče vlada izogniti nezaupnice zaradi tega poraza, mora popustiti sedanjo politiko in začeti akcijo. Gordonova misija z istočasno izjavo, da jo vlada ne bode podpirala niti z jednim možem in jednim topom bila je neumnost. Francoski listi, kako budo napadajo angleško egiptovske politike. Tako piše „National“, ki je z vlado v tesnej zvezi: „Gospod Gladstone misli, da je ustaja v Sudanu čisto afriška zadeva, ki nema nikake zveze z egiptovskim vprašanjem, katero hoče Anglija rešiti z aneksijo. To je velika zmota in mi mislimo, da evropske vlade sodijo o položaji, ki utegne Angliji napraviti še velike sitnosti, čisto družače. Vsi na kontinentu misljijo, da je neka zveza med sudanskimi dogodki in angleškim umeševanjem v egiptovskih zadevah. Draženje mahomedanskega sveta, ponižanje egiptovskega podkralja in sultana, lord Dufferinov nesmislini program sprememb egiptovske uprave so prouzročile ustajo v Sudanu. Za časa Arabija, bi se egiptovska vojska bila mogla ustavljati Mabdiu; a potem so jo desorganizovali in demoralizovali angleški častniki. Anglija je odgovorna za dogodek v Sudanu evropskim državam.“

Vsa zguba **egiptovskih** čet pri Torkarji znaša 2250 mož; mej njimi je 96 častnikov, in od teh jih je 16 štabnih častnikov. Baker-paša je poročil egiptovskej vladi, da ima še 3600 mož, a dve tretjini je brez orožja. Vsi rodomi ono stran Korosko so se pridružili sovražniku, tedaj Gordon-paša gotovo ne more nadaljevati svojega potovanja in njegova misija je kočana. Celo verjetna je vest, da je Gordon ujet. Gordon je sicer angleški general, egiptovski paša, kitajski ti-tu; pa brez dobrega vojaškega spremstva in s tako svoto pacifikacijskih denarjev potovati pri sedanjih razmerah po teh poldivjih krajih, kadar se klatijo plenažni roparski rodomi, je naravnost predzrno. Angleška vlada je sicer objavila v zbornici, da o tem še ni dobila nobenega poročila, pa to še ne izključuje možnosti, da se je kaj takega prigodilo. Angleške admiralitetu ukazala

Dalje v prilogi.

je vojnim brodom odpluti v Rudeče morje, da zavarujejo Suakim in Massanah. Telegraf mej Kajiro in Chartum je pretrgan. — Dopisnik angleškega časopisa „Pall Mall Gazette“ poroča, da je imel daljši pogovor z Samuel Baker-pašo, in da je ta izjavil, da on in pa Gordon tudi mislita, da je nemogoče ostaviti vzhodnji Sudan. Ta lahko postane žitnica za ves stari svet in Chartum jedno najbogatejših kupčiskih krajev. V angleških rokah bi Sudan kmalu lahko preskrbel Anglijo s pavolo in žitom, da bi ta ne bila navezana na Ameriko. S 6000 možmi se lahko obdrži ves Sudan.

Dopisi.

Iz spodnjega Štajerskega 6. februarja. [Izviren dopis.] Zadoja volitev v državni zbor, pri katerej je nemškutarski kandidat „Lösch-nigg“ tako grdo propal, potra je hudo naše Nemci. Udarec je tem huji, ker so se bahali, kako grdo nas bodo pri prihodnjih volitvah natepli, in ker jim njihovi listi vedno trobijo na ušesa, kako da je že skoraj cela spodnja Štajerska za njimi. Da Nemci in nemškutari tem poročili svojih listov radi verjamejo, kdo se bo čudil. Kar človek želi, to rad veruje. Ali mnogo je tudi naših ljudij, katere je to čenčarenje nasprotnih listov, ki jih pa vedno in zvesto prebirajo, zelo zbegalo, tako da so z nekako bojazljivostjo gledali v prihodnost. Tem našim pessimistom bode ta sijajna zmaga, kjer je pokazal naš kmet, da stoji kakor skala za svojo narodnost, povrnila pogum, in jim dala novo prepričanje v zmago naše pravične stvari; posebno, ker ta zmaga ni osamljena. Slovensko ljudstvo na Štajerskem je v zadnjem času pri raznih volitvah pokazalo tako sijajno narodno zavest, da mora vsakega rodoljuba z veseljem in ponosom navdajati. Omeniti treba samo zmago pri volitvah v okrajni zastop Ptujski in v občinski zastop občine Celjske okolice, pri katerih so sicer Slovenci vsled nepostavnih sredstev, ki so jih rabil nasprotniki Nemcem, meščanom Ptujskim oziroma Celjskim podlegli, pri katerih pa se je pokazala ista živa narodna zavest pri našem prostem ljudstvu.

Z mirnim srcem smemo torej Slovenci na Štajerskem zreti v bodočnost; ali s tem nikakor ni rečeno, da tudi mireš rok. Uspehi, ki smo jih dosegli v probujenje slovenskega naroda, morajo nas le spodbujati, da se še z večjo delavnostjo poprimemo dela. To je tembolj potrebno, ker so naši nasprotniki živahnji, kakor mravljinici, katerim mravljišče razgrabaš. Poleg tega pa vedo izvrstno svoje časnike rabiti. Iz najmanjšega uspeha, ki so si ga priborili, napravijo velikanske zmage, kar njihove pristaše zopet še k večji gibnosti in delavnosti spodbuja. Nasprotno pa naši ljudje vse preveč molče. Imamo ljudi, so narodni gotovo. Pri vsakej priliki poudarjajo svojo narodnost, ter preiskujejo z drobnogledom srca in obisti svojega bližnjega, da bi potem kazali s prstom nanj, češ, hunc Romane caveto! Ali privarjaj tem ljudem, naj tudi oni, ker itak drugega za narodno stvar storiti ne morejo, vsaj primejo pero, ter svoje misli o narodnej politiki razvijajo, naj dopisuje slovenskim listom o vseh važnejših dogodkih, ter naj pomagajo našemu časnikarstvu v njegovej težkej nalogi. Mi imamo liste radikalne in pohlevne v raznih nijansah. Ako jim ta list ni po godu, naj si izberejo družega; vsi se poganjajo za jeden cilj, za korist narodov, te tudi ta cilj po različnih potih doseči bočejo. Pa mislite li, da bodo ti goreči narodnjaki, le črkico spisali?

In vendar je časnikarstvo najvažnije naše orožje! Vsakemu pravemu narodnjaku pa bi moral biti sveta dolžnost, da po svoji moći pripomore, da bode naše orožje dobro. V vsakem boji zmaguje oni, ki ima boljše orožje.

Zatorej vi, ki tako radi poudarjate svojo narodnost, vi ki ste po svojih studijah sposobni, da kaj spisete, poprime peresa, ter pišite, dopisujte, kažite vsaj tukaj tudi v dejanju, da ste res narodni!

S Primorja 7. februvarja. [Izv. dop.] Tega meseca bode kmalu konec in ž njim tudi zaključek nabiranja članov družbe sv. Mohora. Knjige, katere v bodoče dobimo so nam že naznajene. Najpraktičnejšega pomena bode, kakor je izvestno, „Koledar“. Kakor vse izšle družbine knjige bil je tudi ta že od več strani in vsestransko ocenjen. Nedavno temu spregovoril je tudi „Slovenec“ v št. 24. od 29. jan. v dopisu z Gorenjskega nekoliko o njem. — „Zrelega premisleka — se čita ondi — je vreden „Koledar“. Veliko let se že praša, ali z imenikom ali brez njega. Če se na to povoljno odgovori, treba stvar razlizcevati. Ako bi imel „Koledar“ izhajati

brez imenika — pa tudi brez primernega namestila zanj, potlej naj le bo še, v imenu Božjem! Ako pa je moč za imenik dobiti druge koristnejše tvarine, naj se odstrani. Za zmeraj odpraviti ga ne kaže in tudi ne gre. Za zdaj naj se poskusi opustiti ga vsaj vsako drugo leto. Jih je, ki so prijatelji imeniku, a ti se dajo sešte na prste“. Tako dopisnik!

— On je dakle za pogojno odstranjenje „imenika“. Ako ga ima kako drugo berilo nadomestiti, naj se ne tiska, ni pa takega nadomestila, naj le bo še v Božjem imenu. Za zmeraj odpraviti ga ne kaže in tudi ne gre. Za zdaj naj se poskusi opustiti ga vsaj vsako drugo leto. Gospoda! Ne za zmiraj, ali vsako drugo leto, ampak „imenika“ ne smete nikdar opustiti, ako si hočete sedanje družbenika obvarovati in si še druge pridobiti. On je, tolike važnosti, da se ne da z nikakeršnim gradivom nadomestiti. Družbi glavni namen je: omika priprstega ljudstva. Brez „imenika“ ponuja se vse jedno v ostalih knjigah dovolj poučnega gradiva; v njih nahaja narod dovolj dušne hrane za jedno leto, ako jo hoče le prebavljati. „Imenik“ zanimiva vsacega! On nam je neka vrsta „kažipota“ po vsej „Sloveniji“. Dohovnu služi mesto „šematizmov“ raznih škofij; rad vanj pogleda, kadar sliši o tem ali onem narodnjaku in ob drugih različnih prilikah. Učiteljem in drugim služi, kadar iščejo bivališče tega ali onega sobrata, katerega bi radi kaj povprašali. Tu ga najprej najdejo! Imenik nam pomaga tudi v etimoloških studijah. V njem zagleda čitatelj soimenjaka, ki pa stanuje v drugej pokrajini, nego on in, ki se malo drugačno piše, nego on. Prvotno sta se pa bojda jednak glasila. In to je marsikom prav zanimivo. Najbolj važen je „imenik“ za priprsto ljudstvo. Izmej vseh knjig — iz izkušnje govorim — posegajo najprej po „Koledarji“, poiščejo si škofijo in postikajo po članih svoje duhovnije. „Ej! Letos jih je toliko pristopilo; še ta se je vpisal, ta pa ne; sram ga bodi, ni nič čuda, saj nič ne znajo, kakor proklinjati.“ Taki pogovori so se že slišali. Imenik je — rekel bi — neka reklama za družbo. Narod gleda tudi na to, ali mu je tudi duhovni pastir na čelu družbenikov. Le poglejte nekoliko imenikov od leta 1880. nazaj. Kjer ni duhoven pastir vpisan, tam je tudi malo udov. — Jih je, ki so prijatelji „imeniku“, a ti se dajo sešte na prste. — No! Dopisnik morda popolnem prav govor, sodeč po okolnosti svoje poverjeniškega stališča. Ali vse drugačno je tu ob meji treh škofiji. Imenik je v teh krajih družbi veliko društvenikov pridobil. Opustite ga popolnem ali pa pretrgajte ga tudi samo, kakor „Stare-tovo“ zgodovino, in on Vam mnogo članov odpravi. — Še nekaj! — „To bi že bilo — beseduje dalje dopisnik govoreč o nagradah pisateljev. — „kje se bo pa tvarina jemala. Rokopise je treba zlasti“. Gradiva se Mohorjevi družbi ne bo manjkalo nikoli; oziroma nagrade pa naj se sklicuje o najzadnjem pripadu — najnovejši izraz pravi nemcizem, ako sem jo pogodil, za lat. „casus“ in za nas že udomačeni slučaj — na rodoljubje pisatelja. Quusne tandem z Vašim pozivljanjem na rodoljubje. Da! Istina! Poziv na rodoljubje pisateljev bi bil kje drugod umesten; a tu nikakor ne! Družba je dovolj imovitna, — le skrbimo da število družabnikov povišamo ali saj pri sedanjem ostanemo — ljudstvu poučne spise nagradajmo, učenih knjig objavljati pa ni namen „družbi“. Dixi et salvavi animam meam!

Duhoven — mogočen poverjenik „družbe sv. Mohora“.

Iz Pivškega-Krasa 8. februvarja. [Izv. dop.] Kdaj se ustanovi bralno društvo v Št. Petru na Pivki? vprašal me je nek sosedni rodoljub. Odgovori mu pač nisem mogel, kdaj, a — tolažil sem ga s tem, da Št. Peterski gospodje rodoljubi že govore, kako bi se to napraviti dalo. Tudi voljo imajo gotovo vsi, kar je pravih narodnjakov, a — pravega poguma primanjkuje. Izgovarjajo se še vedno, kje bodo dobili ude v društvo? Na to jim pač lahko odgovarja vsaki, ki je bil v sredo pri večerni zabavi pri „Kršinu“: „Uđe bi se prav lečko dobili“.

Dve tretjini tukaj pričajočih bi se brez ugovora vpisalo. Ne trdim, da smo bili pri tej veselici vsi pod jedno kape spadajoči, a vendar po večjem in če nismo bili vsi jednega mišljenja, pokazali smo drug druzemu vendar, da lečko složno živimo in se pri veselici skupaj veselimo.

Omenjena veselica, katero so napravili obiskovalci „Kršinove“ gostilne, pričela se je s tombolo. Za lepe dobitke se je primerno skrbelo. Največji pozor napravila je činkovina. Za taisto bili ste dve

lepi od dveh mladih krasotic podarjeni torbi. Za okus jamčila je lepa ročica. Po tomboli bil je v lepo okinčanej sobi ples. Za plesni red skrbel je lehkonožni gospod J. prav povoljno. Muzika in lepe plesalke razvnele so še celo takim gospodom noge, ki so za gotovo trdili, da že 15 let niso plesali. Z jedno besedo, lep večer je bil. Obračali smo se do belega dne. Kakor čujem, napravijo nekateri rodoljubi konec pusta zabavni večer. Bog daj, da bi tisti večer pričujoči gospodje položili temeljni kamen zaželenemu „bralnemu društvu“. Kličemo jim že naprej trikrat živo!

Št. — ec.

Domače stvari.

— (Sokolovski jour-fix) bode danes zvečer v restavraciji Ljubljanske Čitalnice. Začetek ob 8 uri.

— (Requiem.) Za cesarico Carolino Avgusto četrto ženo cesarja Franca I., brala se je danes dopoludne ob 10. uri v stolni cerkvi po g. proštu Zupanu črna sv. maša; kateri so prisustvali razne civilne in vojaške oblasti, mej ujimi deželnimi predsednik baron Winkler, F.M.L. Eugen pl. Müller, župan Grasselli, kupčiske zbornice predsednik g. Kušar in dr.

— (Trgovski ples.) Po važnih spletkah, pogajanjih in obotavljanjih se je vendar konstituiral odbor za trgovski ples, obstoječ iz 14 gospodov, mej katerimi čitamo tudi imeni dveh naše gore listov. Odbor je po velikej večni nemšk in nemškutarsk, a bil je vsaj toliko uljuden, da je vsem slovenskim strankam poslal prav lepo izdelano slovenska povabila na trgovski ples, ki bode v 16. dan t. m. v dvoranah starega strelišča. Ker se odbor ne ponaša strankarsko, temveč nekako koncilijantno, ker je čisti dohodek namenjen penziskemu zakladu bolniškega društva trgovcev, tedaj v jako blag namen, ker so trgovski plesi vsekdar izmej najlepših in najbolj obiskovanih, smo preverjeni, da bode tudi letos obisk jako mnogobrojen, zabava pa izborna. Vstopnica za osebo stane 1 gld.

— (C. kr. davkovna krajna komisija) razpošilja obrazce raznim osobam, da vsakdo upiše svoje stalne dohodke, po katerih se potem odmeri dohodnina. Do sedaj so bili ti obrazci dvojezični, nemški in slovenski, letos pa so samo nemški. Zapet za korak nazaj! Morebiti je g. Verderber toli laskav in nam pove, zakaj se ne razpošiljajo slovenski obrazci?

— (Včerajšnji mesečni živinski somenj) bil je izredno številno obiskan, kakor doslej odkar so se vpeljali mesečni živinski somnji v Ljubljani, še nikdar. Prignal se je na somenj volov, krav, telet in konj 2210, dosedaj še nedosežena številka. Volov je bilo kakih 700 in je cena, dasi še zmerom dobra, proti zadnjemu velikemu somnju neznatno odjenjala. Tuji kupci, posebno iz Trsta, Gorice, Reke in Pulja, nakupili so do 200 volov in dobro plačali. Tudi Bavarci in Korošci so dokaj pokupili. Konj je bilo nad 400, lepih malo, a ipak so italijanski kupci mnogo nakupili. Kmetovalci so posebno za krave mej seboj živahno barantali. Zmirmom bolj se kaže, da bodo ljubljanski živinski somnji postali najimenitnejši daleč na okolu.

— (Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradiču) izdala je svoje tretje poročilo za dobo od oktobra 1883. V tem času narastla je glavnica od 3500 na 4600 gold. nom. vred., k čemur je najbolj priporogel g. Gorup s svojim darilom 1000 gld. Dohodkov imelo je društvo 446 gld. 89 kr. izdatkov 270 gld., tedaj prebitka 176 gld. 89 kr. Slovenskim vseučiliščnikom dalo se je 250 gold. podpore. Odbor: Predsednik g. dr. Gr. Krek, predsednikov namestnik Al. Homann, blagajnik J. Lendovšek. Tajnik I. Bezjak in odborniki dr. Eppinger, Verga, Vrus, Žitek, Košan obrača da se do rodoljubov s prošnjo, naj tudi v novem letu ne pozabijo te zaloge, da jo gmotno podpirajo in pridobe še novih podpornikov, da bode podpiralna zaloga vedno bolj ustrezala svojemu namenu.

— („Slovenski jez“) v Brdih ima 17. dan t. m. ob 5. uri popoludne v gospe Vendraminove sobani v Biljani besedo.

— (Parni tramvay z Trsta v Vipavo.) Bodoči teden poda se komisija na pot, ki ima nalog pregledati vso nameravano črto. Ta komisija pojde 12. dan t. m. iz Trsta preko Općine v Sežano in Na Brežino, 13. t. m. do Ronk in Červinjana, 14. iz Zagraja v Gorico, 15. t. m. iz Gorice v Ajdovščino in Vipavo.

— (To so bili zlati časi za mesarje.) Mej ljubljanskimi mesarji kaže se izrezek iz starega nemškega časnika, v katerem stoji sledeča notica: V arhivu opatije Hintersbach našla se je računska knjiga, v katerej je leto 1453 vpisano kot leto večne dragnje in to, ker je veljal pitan vol 3 1/2 gl.; jedna krava 2 gl., jedno tele tretjino goldinarja; 23 koštrunov veljalo je 8 gl. in 40 ducatov jajc 50 kr. Zaradi velike dragnje odposlal se je iz Bayenburga poseben sluga v mesto Kolin s tremi vinarji, s to vsoto plačal je dvakratno prepelevanje in si kupil hrano pa plačal stanovanje. To so bili pač zlati interesi.

— (Prostovoljna požarna brama v Kranji) priredi 17. februarja v čitalničnih prostorih ples, katerega čisti dohodek je namenjen podporni matici tega društva. Oziraje na osagi namen, revnim brambovem v bolezni pomagati, katerej uzrok je dostikrat težavni posel pri požarih, sme biti odbor dobrega uspeha gotov.

— („Balkanska Carica“,) že večkrat navedana žaloigra kneza črnogorskog, predstavljala se je že trikrat na Cetinji v novej hiši Maše Vrbice. Prvi predstavi v 2 in 10. dan januvarja bili ste prosti, (brez vstopnine), pri tretjej predstavi bila je vstopnina na korist gledališkemu foudru. Gledališče bilo je dubkom polno, kajti raen kneza in njegove obitelji bili so nevzočni vsi diplomatje in dostojašči. Ostali prostor (200 osob) bil je za vsacega kdor je bil tako srčen, da je dobil prostor, drugi so stali zvuvaj na snegu in bili veseli, ako so vjeli kako besedo. To je bila prva predstava na Cetinji in igrale so osobe, ki še nikdar gledališčnega odra videle neso. Glavni osobi sti: Poturica Stanko in mlada Danica. Najbolje se je predstavljal Stanko. Uboga Danice je prevzela 14 letna gospica Zofija Popovićeva, koja — kakor pše kritik v „Črnogorki“ — nikadnje vidjela pozorišta niti ima i samog pojma o pozorišnoj predstavi, tedaj ni prouzročila takoj silnega efekta, kakor bi to storila vešča in rutnirana glumica. — Drama samo na sebi, ima preširoke dialogue, ki neso v primeri z dejanjem. Dialog med Stankom in Danico, najlepši del igre, je le dolg moraličen dvobojs. Naslov „Balkanska Carica“ prav za prav ne pristaja tej igri, kajti vse dejanje se vrši na črnogorskih tleh, le poturica Stanko pripoveduje Danici, da bode on balkansko krono potisni na svoje čelo, da bode potem Danica „Balkanska carica“, ako bode njega ljubila. Od tod naslov. — „Balkanska carica“ še ni nikjer tiskana. Stih, kolikor je priobčenih v „Črnogorki“ zapisani so na pamet. Priznavamo, da je k temu trebalo dobrega spomina.

Poslano.

Novi raznaševalec „Ljubljanskega Zvona“ tekoči mesec nekaterim gg. ljubljanskim naročnikom 2. številke ni mogel prinesi na dom, ker ni vedel za njih stanovanje.

Vse te gospode naročnike prosimo preujedno nazzaniti podpisnemu upravnemu svoje stanovanje, da se jim pošlje 2. številka.

Spoloh pa opozarjam vse tiste gg. ljubljanske naročnike, ki se na naš list naročajo v „Narodnej Tiskarni“, naj blagovoljno vselej povedo tudi svojo natančno adreso.

(99) **Upravnštvo**
„LJUBLJANSKEGA ZVONA“.

Opravičeni glas pristnih Neusteinovih posladkorjenih kroglice pil za čiščenje krv sv. Elizabete zapeljalo je mnogo izumljivih glav k posnemanju tega preparata. Delajo se falsifikati deloma iz škodljivih, deloma pa iz delov, ki ne napravijo nikakega učinka, in usiljujejo občinstvu za pristni preparat. Da se pa pri kupovanju izognete teh falsifikatov, glejte, če ima vsaka škatljica varstveno znamko „Heil. Leopold“ in če je na zavitku in na nakazilu, kako se rabi, tiskan podpis „Ph. Neustein“.

Poslano.

Teizogibljivo! S to besedo začenja se anonsa v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roberantum (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, pleščih, golobradic in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zasluzila, temveč opozarjam p. n. čitatelje na dotično anonsa in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
7. februar	7. zjutraj	741-20 mm.	— 4.6°C	brevz. sl. vzh.	megl. jas.	0.00 mm.
8. februar	2. pop.	738-86 mm.	+ 2.8°C	sl. vzh.	d. jas.	—
9. februar	9. zvečer	738-62 mm.	+ 3.0°C	sl. jz.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura + 0.4°, za 0.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 9. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79	gld.	85	krt.
Srebrna renta	80	—	40	—
Zlata renta	101	—	45	—
5% marenca renta	95	—	—	—
Akcije narodne banke	844	—	—	—
Kreditne akcije	308	—	90	—
London	121	—	30	—
Napol.	9	—	61	—
C. kr. cekini	5	—	70	—
Nemške marke	59	—	25	—
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	123	—
Državne srečke iz 1. 1864.	100	gld.	172	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	—	20	—
Ogrska zlata renta 6%	121	—	80	—
" papirna renta 5%	90	—	05	—
5% štajerske zemljšč. od. ez. oblig.	104	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	116	—	—	—
Zemlj. obč. avstre. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—	50	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105	—	70	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—	25	—

Mala kramarija

na Kranjskem odda se pod jako ugodnimi pogoji. Ta kupčija daje nekaj stotakov čistega dobička na leto, in je primerna za neoženjene ali oženjene osebe, posebno pa za krojače, druge obrtnike in šivilje, kakor postanski zaslužek; odda se za 200—300 gold. — Natančneje se izve v **F. Müller-jevem anonejskem bureau v Ljubljani.** (100—1)

Samo 3 gold.

300 dvanajstorič preprog po najimčnejših turških, škotskih in pisanih uzorecih, 2 metra dolge 1 1/2 metra široke, se mora hitro sprazniti in se proda kos samo po 3 gld., carine prosto, proti predpostiljativi denarja ali po poštnem povzetju. Predpostiljne preproge stanejo pa par 2 gld. (65)

Adolf Sommerfeld v Draždanh.

Prodajalec na drobno se zelo priporoča.

Obleka na obroke!!

DUNAJ, (98—1)

Mariahilferstrasse 25.

Obleka za gospode. I Obleka za dame.

Ogrtači, Pomladanska obleka, spomladanska obleka, dežni plašči, salonska obleka itd.

Modno, reeleno, ceno

prodaja tudi v provincie na mesečne obroke že dolgo let obstoječa in slovčna prodajalica narejene moške in ženske obleke

M. WOLF, DUNAJ,

VII., Mariahilferstrasse 25.

Natančneje vsakemu naročevalcu pismo.

O desinfekcijskem sredstvu.

Važnost desinfekcijskega sredstva je danes priznana; potrebno je za čiščenje zraka od izparovanj v stanovališčih in bolnišnicah in je najhujši sovražnik nalezljivih bolezni. Pa vpraša se: katero desinfekcijsko sredstvo je najboljše? Zahteve, ki se stavijo desinfekcijskim sredstvom so, da te res ne škodujejo sponim organom, in da ne nadlegujejo na s neprijetnih duhom. Tem zahtevam ustreza pa samo Bittnerjev koniferen sprit, kateri razen desinfekcijskega učinka širi prijetni duh po gozdu, oživlja sponne organe in nervno sistemu. Z uporabo koniferenega sprita s patentiranim razpršilnim aparatom se osveži sobini zrak. Autoritev priporočajo rabo tega sredstva v stanovališčih in bolnišnicah, v sobah, kjer bivajo otročnice in otroki, sploh v vseh krajih, kjer se začenjajo nalezljive bolezni kakor: koze, škarlatika, vročenica, davica itd. Steklonica velja 80 kr., šest steklenic 4 gld. in patentovani razpršilni aparat 1 gld. 80 kr. Dobiva se v Ljubljani pri lekarji I. P. Trnkoczy-ji. (792)

Tuji:

dne 8. februarja.

Pri Slonu: Babnik iz Litije. — Dolenc iz Kranja. — Hořák iz Uločn-Obroja.

Pri Maliet: Einstein z Dunaja.

— Skodler iz Gradača. — Pestroff iz Dresdana.

Pri južnem kolodronu: Derlinger iz Trsta. — Jut iz Vičeta.

Vozne liste
slovensko-nemške in nemške
priporoča po najnižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Trgovski učenec,

14—15 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki je dovršil prvo realko ali prvi gimnazijalni razred, vzprejme se v prodajalnico mešanega blaga pri **F. X. Golli-ji v Idriji.** — Več se zve pri **Fran X. Souvan-u v Ljubljani.** (86—3)

Dalmatinsko vino,

liter po 28 kr.,

naravnost iz Spljeta, se toči v gostilni

, „Pri združenji“ v Spodnjej Šiški.

(95—2) Karol Lorenc, gostilničar.

S. c. kr. avstr. privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) iz zelišč za olepljanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapečatenih izvirnih zavirkah po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjanje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavirkah po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepljanje las; v zapečatenih in v steklu štempljnih steklenicah po 85 kr.

Dr. Beringuer-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepa in budi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindova rastlinska pomada v štanjschah, po viša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočej in ohranjujoči moči za voljnost in mehkost kože; v zavirkah po 35 kr.

Dr. Beringuer-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavu in rumenasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljiščna pomada za oživljajenje in zbrusjenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Beringuer-jevo olje iz zemeljskih korenin za okrepanje in ohranjanje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zelišč, znan in skušen domaći pripomoček za prehlad, hripost, zabasanost, hriпavo grlo itd.; v izvirnih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledar-jevo balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanji nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr.; paket (4 kosov) 80 kr.

Praviti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se dobivajo:

V Ljubljani pri bratih Krisper in pri Edvard Mahru; v Zagrebu pri J. J. Cejketu Karol Arazimu in Flor. Kiraloviču; v Celji pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljerni Nikolu Pavačiću; v Gorici pri lekarju G. B. Pontiniju in G. Cristolettu; v Celovci pri lekarjih H. Kommetterju in Vilj. pl. Dietrichu; v Trstu pri lekarjih J. Serravallo, K. Zanettiju in P. Prendiniju; v Beljaku pri Kumpf-ovim dedičih; v

Melange Marmelade

mešani salsen (rastlinski sok)
dviba se jako fin in svež po tako nizki ceni, kg. po 60 kr.,
na debelo pa še ceneje, pri
(84—3)

J. R. PAULIN-u.
na Stolnem trgu št. 1, na oglu Špitalskih ulic v Ljubljani.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno marcno pivo

v zabojsih po 25 in 50
steklenic

se dobiva iz (83—52)

ALOJZIJ MAYER-jeve
zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Javno nazdanilo vsem prebivalcem Avstrije in Ogerske.

Vsled velikanskega pokupovanja od strani p. n. občinstva v prej v listih objavljene razprodaji velike zaloge blaga iz zapuščine 121 let obstoječe velike kupčijske hiše Janeza Karola Kunza & Schmidta, se je ta zaloge že za dve tretjini zmanjšala in dediči so sklenili v poslednji seji, da se bode razprodaja ne še nahajajočega se blaga **samo tri tedne** še nadaljevalo. Kdor hoče kupiti lepo in izvrstno blago skoraj **zastonj**, naj v svojo lastno korist hiti z naročitvijo.

Da ni treba razdirati stavka, so se pustile prejšnje številke kosov.

(51—4)

Na prodaj je še sledenje blago:

4500 ženskih srajce iz najfinješega angleškega chiffona s pristnimi švicarskimi vezenimi ustavki, prava umetna vezenina, — po 1 gld. 50 kr.; dvanaestorica za 16 gld. 50 kr.

1500 ženskih ponočnih srajce jednake baže, zelo dolge in po vsej dolgosti s švicarskimi vezenimi ustavki, jeko elegantno opravljeni, krasota za vsako damo, — po 1 gld. 50 kr.; dvanaestorica za 16 gld. 50 kr.

Taista iz teškega barhanta po 1 gld. 60 kr.

5600 ženskih spodnjih kri iz najfinješega sivega platna s pristnimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena, — po 1 gld. 40 kr.; dvanaestorica za 15 gld. 50 kr.

Taista iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanaestorica za 16 gld. 50 kr.

Iz teške klobucne po 1 gld. 75 kr.

Taista iz najfinješega v najtežjega sukna, z najfinješo pisano volno vezena, na okolu plisirana, z volanti in zobi, — po 2 gld. 50 kr.

250 dvanaestorica ženskih hlač iz najfinješega barhanta, bogato okrašene, z robci, po 1 gld. 50 kr., dvanaestorica 14 gld.

3500 možkih srajce iz najfinješega angleškega chiffona, četvernato oprsje gladko ali vezeno, vsakeršne ovratne širjave, — po 1 gld. 25 kr.; dvanaestorica za 16 gld. 50 kr.

1500 dvanaestorica damastovih namiznih garnitur, z ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12 brisalk, — samo 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako hišo in čudovito ceno.

2000 dvanaestorica turških otirač, zarobljenih, posamič zloženih, z rudečimi obrobski in dolgimi resami, najfinješe pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr.; dvanaestorica.

2000 velikih ženskih ogrinjal iz najfinješe Berolinske volne, z dolgimi resami, različno krasno in moderno barvana: škotsko, turško, bela, siva, drapp, kriasta, črna, rudeča, rujava, itd., — po 1 gld. 20 kr.; dvanaestorica za 12 gld. 50 kr.

400 popotnih plaidov, jeko veliki in debeli, iz najtežjega in najboljšega sukna tkani v elegantnih angleških uzorcih: rujava, sivi, melirani, s težkimi dolgimi resami; ti plaidi se dadel zaradi svoje neznanske velikosti in širokosti rabiti za **obleko, popotno ogrinjalo, posteljno odoje in ženske shawle** ter se dasti še po 20 letnej rabi iz njih napraviti **dye celli elegantni obleki** in s katerimi se dajo pristredi ogreti, deževni plasči, paletoti. I. baža prej po 15 gld., zdaj le 5 gld. 85 kr., II paža prej po 12 gld., zdaj samo po 4 gld. 85 kr.

300 zavojev domačega platna, 30 vatlov, najboljši, najteži in terpežnejši tovarniški izdelek za domačo rabo, — po 5 gld. 50 kr.

Cena bombažu vidno poskakuje, platno bo v kratkem imelo podvijeno ceno; zatorej naj si ga vsaki nujno naroči.

500 svilnatih kolrov iz najtežje Lyonske chappe-svile, belo, rudeče in žloto črtani, — po 4 gld.; čudovito ceno.

320 svilnatih robcev iz težke Lyonske svile v vseh barvah, vsak kos v drugoj barvi. Ti robci se lehko rabijo kot ovratni robci. Dvanaestorica velja samo 3 gld. 50 kr.

650 garnitur iz gobelina, obstoječe iz dveh finih posteljnih pregrinjal in miznegra prta z baržunastimi čopi, v raznih barvah krasno izdelano, ter velja garnitura, to je vsi trije kosi vkupe, samo 7 gld. 50 kr.

5000 dvanaestorica rjuh brez šiva, iz dobrega, težkega platna, tudi za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanaestorica za 15 gld.

Vsaki kupec, ki dà skupiti ob jednem najmanje 15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz francoskega zlatega brona z dolgo verižico; za pravilni tek se jamči 2 leti.

Naročila v gotovini (s poštнимi nakaznicami ali pa tudi povzetji) naj se pošiljajo z naslovom:

Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz,

Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

Vsak dan

sveže predpustne krofe.

J. Föderl-ova pekarija sladčic
v Lingerjevih ulicah. (29—5)

Umetne (32—9)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovješem ameriškem načinu
brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja in**
vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in Rožnovski maho-rastlinski ceftlički,

priporajo se posebno
za vse, tudi za zastarane
bolezni na pljučah, za
srčne, prsne in vratne
bolečine, posebno za su-
šico, želodčeve slabosti,
za splošno slabost čut-
nic in začenjajočo se
pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se
v prepričanju.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rožnovi v
Radgostskem.

Čestiti gospod!

Po dostenem nevarnem pljučnem vnetji mučil
me je cele tri leta suhi kašelj in ponavljajoča se
hriavost. Pretečeno jesen postal je moje žalostno
stanje tako budo, da sem cele kosce strjene kri
izkašljal in trpel sem pri tem zarad prebavljanja in
telesne slabosti, mrzelice in ponočnem mejo slabe-
čem potenji. Zdravnik — moj dobr priatelj —
konstatiral je začetnojetiko!

Po dolgem brezvpsnem zdravjenju poskusil sem
vsled sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček
Vaš Radgostski univerzalni čaj, kateremu se zahvaljuje
uže mnogi v našem mestu za zopet pridobil
zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in
žgečega kašljana Vaše Rožnovske ceftličke.

V kratkem dobi zboljšal se je moje brezupno
stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi
moji zdravnik, kateri nikakoršnega ozdravljenja nij
upal.

Kašljanje nehalo je popolnem, ravno tako nijsem
več kri pljuval in nehalo je tudi ponočno potenje,
povrnli se je zopet tek in močnejši kot poprej,
in tako pridobil je moje slabo telo zopet poprej-
šnjo krepost in elasticitet.

Komaj po štirinatem uživanju sem popolnem zdrav
in vesel in zahvaljujem svoje ozdravljenje poleg Bogu
jedino le Vašim pripomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojej starej materi, ka-
tera uže štiri leta trpi na srčnem bodenju in teškem
dihauji, pripomati proti poštnemu povzetku dva pa-
keta tega čaja in ravno toliko škatljice maho-rastlinskih
ceftličkov, in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek
in ne dragi hišno zdravilo zasluzeno splošno prip-
oznanje pridobil, ter ostajam s posebnim spoštovan-
jem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celeryn, kaplan.

V Cerkovici (na Č. škem).

Od tega po zdravniški razložbi in predpisih
pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni
paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna ori-
ginalna škatla Rožnovskih maho-rastlinskih ceftlič-
kov 50 kr. Za kolek in zavajanje pa 10 kr. posébe.

**Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski
maho-rastlinski ceftlički** dobivajo se **vedno**
le v lekarni **J. Seichertu** v Rožnovi (na Morav-
skem), in razposiljajo se naročila na vse strani proti
poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo
tudi zaloge sledenje lekarji: W. Mayr v Ljubljani,
W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J.
Cejk v Zagrebu, Barmerzige Brüder in
A. Nedved v Gradišču, A. Marek in J. Kupfer-
schmid v Celji, O. Russheim v Lipnici,
Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rot-
tenmanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih pro-
dajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, priprejena natanko po starem rodbinskem
receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči,
pripravna je za okrepjanje in vzdržanje voda v vsa-
kej starosti; v kratkem ozdravlju ne da bi bolnika mo-
tila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na
očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi situo
solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja
70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi **samo naravnost** iz lekarni
v Kopeliči Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno
odzdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste
slabost v živilih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr.
av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. **Pravi** se
dobi **samo naravnost** iz lekarni v Rožnavi (Mo-
ravsko). (693—12)

5000

1 (788—14)

ostankov suknja

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možno
obleko, pošilja po poštnem povzetji, ostanek po 5 gld.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadal, se mora zamjenati.

Tako delujejo.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri
katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)
brez uspeha. Ravno tako sigurno pri
plešah, izpalih in osivelih laseh.
Uspeh po večkratnem močnem utrenji
zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld.
50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Eduardu Mahr-u: v
Trstu lekar Pavel Rocca; v Gorici lekar C. Cristoffoletti; v Reki
lekar C. Silhavy; v Celji A. Krisper; v Mariboru J. Martinz.

Ni sleparja!

(696—13)

Nesrečna katastrofa

v Casamicciola.

dné 28. julija je bil švicarski fabrikant ur Ivan Demus
iz Chaux de Fonds

na otoku Ischia zasut

in se je ondu v 41. letu svoje dobe zadušil. Kljubu
vsemu poizvedovanju postavljenega kuratorja Giacoma
Bulatti v Neapolj se neso našli niti sorodniki, niti
pravni dediči, vsled tega je vse premoženje pripadlo
državi. Pošiljatev, imajoča v sebi 2463 pristnih švi-
carskih ur in zlatega kinča, ki je bila via Dunaj na-
menjena v iztok, pridril je spediter Fr. Rauvaux fils
v 7. dan avgusta, ter v 15. dan oktobra izročil pod-
pisanej trgovini z urami in zlatim kinčem, naročivši,
da naj se vse blago, samo da se pokrije carina in
v voznina, tedaj **skoro zastonj** odda, ter se ku-
ratorju omogoči izvesti zapuščinski račun. Vse ure
so repasirane in na minutu regulovane in je samo
graviranje pokrovov in facon pristnih zlatih kinčev
toliko stal, kolikor se zdaj za vse zahteva.

350 žepnih ur na valjček iz najfinješega franco-
skega doublé-zlata, ali pa z dobro posrebrenim ni-
kljevin pokrovom, najfinješ gravirane in gilioši-
rane, z dobro počlaneno verižico, zlati facon, fino
na minutu repasirane. Vse vkljupimo gld